

AMIR TEMUR NOMIDAGI O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT XAVFSIZLIK XIZMATI AKADEMIYASI BAKALAVRIATIGA NOMZODLARNI SARALAB OLISH VA QABUL QILISH TEST SINOVLARIDA INGLIZ TILI FANIDAN FOYDALANILADIGAN TEST VARIANTI TAFSILOTI

1. Test variantining qo‘llanish maqsadi

Ingliz tili fanidan test topshiriqlari O‘zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati akademiyasi bakalavriatiga nomzodlarni saralab olish va qabul qilish test sinovlarida umumiy o‘rta va o‘rta maxsus ta‘limning davlat ta‘lim standartlari hamda chet tili (ingliz, nemis, fransuz tillari) faniga oid umumta‘lim o‘quv dasturlarida o‘zlashtirilishi belgilangan bilim, ko‘nikma, malaka talablari asosida abituriyentlarning tayyorgarlik darajasini aniqlab berish uchun mo‘ljallangan.

2. Test variantini shakllantirishda asos bo‘luvchi me‘yoriy hujjatlar:

- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Respublika oliy ta‘lim muassasalari bakalavriatiga kirish sinovlarini o‘tkazish tartibini takomillashtirish to‘g‘risida” 2017-yil 16-noyabrdagi PQ-3389-son qarori;
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Oliy ta‘lim muassasalariga o‘qishga qabul qilish tartibini yanada takomillashtirish to‘g‘risida” 2018-yil 3-apreldagi 261-son qarori bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta‘lim muassasalarining bakalavriatiga o‘qishga qabul qilish uchun kirish test sinovlarini o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi” Nizom;
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta‘lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2020-yil 6-noyabrdagi PQ-4884-son qarori;
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Amir Temur nomidagi O‘zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati akademiyasiga bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha kunduzgi ta‘lim shaklida o‘qishga nomzodlarni saralab olish va qabul qilish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” 2021-yil 27-apreldagi 241-qarori;
- Ingliz tili faniga oid amaldagi davlat ta‘lim standarti va o‘quv dasturlari.

3. Ingliz tili fanidan shakllantiriladigan test variantining tarkibi

Ingliz tili fanidan **mutaxassislik fani sifatida** shakllantiriladigan test varianti abituriyentlarning nazariy bilimlarni o‘zlashtirish darajasi bilan birga mantiqiy fikrlashi va ta‘limning keyingi bosqichiga tayyorgarligini baholaydigan, fanga oid kompetensiyalarni tekshirishga yo‘naltirilgan test topshiriqlaridan tarkib topadi.

Ingliz tili fani bo‘yicha test topshiriqlarining soni 30 ta yopiq test topshirig‘idan iborat bo‘lib, maksimal ball 93 ballni (har bir to‘g‘ri javob uchun 3,1 ball) tashkil etadi.

Test topshiriqlarini bajarish uchun (javoblar varaqasini to‘ldirish bilan birga) 30 ta test topshirig‘iga 1 soat vaqt belgilanadi.

4. Test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi

Kodi	Tekshiriladigan fan mazmuni tarkibi	
	1. Grammatika	
1.1	Ot. Atoqli va turdosh otlar. Otlarda son (birlik va ko'plik shakli). Otlarda kelishik. Donalab sanaladigan va donalab sanalmaydigan otlar. Artikl turlari (aniq va noaniq artikl, artiklning ishlatilmasligi). Son (sanoq va tartib sonlar).	
1.2	Olmosh (kishilik, egalik, o'zlik, birgalik, ko'rsatish, so'roq, nisbiy, gumon olmoshlar)	
1.3	Sifat (sifat darajalari: oddiy, qiyosiy va orttirma). Ravish (ravish darajalari: oddiy, qiyosiy va orttirma). Umumiy qoidalar.	
1.4	Fe'l zamonlari (hozirgi, o'tgan va kelasi zamon Simple, Continuous, Perfect, Perfect Continuous guruhlarida). Aniq va majhul nisbat. Fe'lning shaxsi noma'lum shakllari: Infinitiv, Gerund, Sifatdosh (hozirgi va o'tgan zamon sifatdoshlari)	
1.5	Modal fe'llar va ularning ekvivalentlari (Can, Could, May, Might, Must, Ought to, Should, Need, Be to, Have to...).	
1.6	Predloglar (oddiy va guruh predloglari, iboralar va birikmalar tarkibiga kiradigan predloglar). Bog'lovchilar, bog'lovchi so'zlar va birikmalar.	
1.7	Gap turlari (darak, so'roq, undov va buyruq gaplar). Sodda gaplar (yig'iq va yoyiq gaplar). Qo'shma gaplar (bog'langan va ergashgan qo'shma gaplar). Ko'chirma va o'zlashtirma gaplar. Zamonlar moslashuvi. Shart ergash gaplar (1-, 2-, 3- va aralash turlari). Wish gaplar.	
2. Leksika		
2.1	O'rganilgan mavzular bilan bog'liq leksik birliklar, so'z yasash elementlari, leksik birliklarning ko'p ma'noliligi, leksik va mantiqiy moslashuv, antonimlar, sinonimlar va boshqa umumleksik munosabatlar.	
3. O'qish		
3.1	Gazeta va jurnallardan olingan xabarlar, e'lonlar, sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matnlar, internet tarmog'i va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matnlar, qisqa rasmiy hujjatlar, badiiy asarlardan olingan parchalar, eslatmalar, asbob-uskuna va qurilmalarni ishlatish bo'yicha yo'riqnomalar.	

5. Ingliz tili faniga oid kognitiv ko'nikma darajasi

1.	Quyi kognitiv ko'nikma darajasi	<ul style="list-style-type: none"> – til birliklari (qo'shimcha, so'z va gaplar)ning leksik-grammatik xususiyatlarini bilish va tushunish; – grammatikaga oid asosiy qoida, tushuncha va atamalarni bilish va tushunish; – grammatik qoidalar o'rtasidagi bog'liqlikni tushungan holda ularni gapda to'g'ri qo'llash; – o'rganilgan mavzular bilan bog'liq leksik birliklarni mantiqiy fikrlagan holda to'g'ri qo'llay olish, gap tarkibida ma'nosini taxmin qila olish mumkin bo'lgan yangi so'zlarni to'g'ri qo'llay olish.
2.	Yuqori kognitiv ko'nikma darajasi	<ul style="list-style-type: none"> – so'z turkumlarining grammatik xususiyatlarini tahlil qila olish; – matn mazmunini va uning asosiy g'oyasini tushungan holda ma'lumotlar o'rtasidagi bog'liqlik, o'xshashlik va farqlarni, voqea va hodisa sabablarini tahlil qilish;

	<ul style="list-style-type: none"> – rasmda tasvirlangan voqea-hodisaning gap mazmuni bilan bog‘liqligini tahlil qilish; – tahlil jarayonida berilgan ma’lumotlar asosida xulosa chiqarish.
--	---

6. Ingliz tili fanidan test topshiriqlari yordamida tekshiriladigan bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalar

Ingliz tili faniga oid test varianti abituriyentlarning nazariy bilimlarni o‘zlashtirish darajasi va ularning mantiqiy fikrlashini baholaydigan test topshiriqlaridan iborat. Mazkur test topshiriqlarini shakllantirishda amaldagi davlat ta’lim standartlari va chet tillar (ingliz, nemis, fransuz tillari) faniga oid umumta’lim o‘quv dasturlarida o‘zlashtirilishi belgilab qo‘yilgan bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalar asos sifatida olinadi.

Fan	Tekshiriladigan bilim, ko‘nikma, malaka va kompetensiyalar		Kodi	
Ingliz tili	Nutqiy kompetensiya	O‘qish	Gazeta va jurnallardan olingan xabar va e’lonlarni to‘liq tushuna olish.	1.1.1
			Sodda ilmiy va ilmiy-ommabop matndagi tegishli ma’lumotlarni topish hamda qisqa rasmiy hujjat yoki badiiy asardan olingan parchadagi asosiy fikrni tushuna olish.	1.1.2
			Internet tarmog‘i va boshqa manbalardan olingan faktlarga asoslangan matndagi fikrlarni tushuna olish.	1.1.3
			Asbob-uskunalarva qurilmalarni ishlatish va ekspluatatsiyaqilish bo‘yicha yozma yo‘riqnomalarni tushunish.	1.1.4
	Lingvistik kompetensiya	Grammatik kompetensiya	Atoqli va turdosh otlar, otlarda son (birlik va ko‘plik shakli), otlarda kelishik, donalab sanaladigan va donalab sanalmaydigan otlar, artikl turlari (aniq va noaniq artikl, artiklning ishlatilmasligi), son (sanoq va tartib sonlar)ni bilish.	2.1.1
			Kishilik, egalik, o‘zlik, birgalik, ko‘rsatish, so‘roq, nisbiy, gumon olmoshlarini bilish.	2.1.2
			Sifat, sifat darajalari (oddiy, qiyosiy va orttirma), ravish turlari, ravishlarning yasalishi, ravish darajalari (oddiy, qiyosiy va orttirma), umumiy qoida va istisno holatlarni bilish.	2.1.3
			Fe‘l zamonlari (hozirgi, o‘tgan va kelasi zamon Simple, Continuous, Perfect, Perfect Continuous guruhlari), aniq va majhul nisbat, fe‘lning shaxsi noma’lum shakllari (Infinitiv, Gerund, Sifatdosh)ni bilish.	2.1.4

			Modal fe'llar va ularning ekvivalentlari (can, could, may, might, must, ought to, should, need, be to, have to...)ni bilish.	2.1.5
			Predloglar (oddiy va guruh predloglari, iboralar va birikmalar tarkibiga kiradigan predloglar), bog'lovchilar, bog'lovchi so'zlar va birikmalarni bilish.	2.1.6
			Gap turlari (darak, so'roq, undov va buyruq gaplar), sodda gaplar (yig'iq va yoyiq gaplar), qo'shma gaplar (bog'langan va ergashgan qo'shma gaplar), ko'chirma va o'zlashtirma gaplar, zamonlar moslashuvi, shart ergash gaplar (1, 2, 3 va aralash turlari), "Wish" gaplarni bilish va tushunish.	2.1.7
			Gap tarkibida yo'l qo'yilgan grammatik xatolikni aniqlay olish.	2.1.8
		Leksik kompetensiya	O'rganilgan mavzular bilan bog'liq leksik birliklarni mantiqiy fikrlagan holda to'g'ri qo'llay olish, keng tarqalgan, kundalik va kasbiy vaziyatlarda ishlatiladigan so'z va so'z birikmalarini bilish.	2.2.1
			So'z yasash elementlari, leksik birliklarning ko'p ma'noliligi, leksik va mantiqiy moslashuv, antonim, sinonim va boshqa umumleksik munosabatlar, tili o'rganilayotgan mamlakatga xos bo'lgan replika-klishe'larni qo'llashni bilish.	2.2.2
			Rasm yoki chizma yordamida ifodalangan fikrni tushunish.	2.2.3

Izoh* Mazkur hujjatga vakolatli davlat tashkilotlarining tegishli buyruq va qarorlari asosida qo'shimchalar, o'zgartirishlar va tuzatishlar kiritilishi mumkin.